

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries
and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-
ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

1

5

۷۵	کجنگ نین کر جگ ہی یہ یان دنگودی اور رات لے کیا خوب سودا نقد ہی اس بات دی اوس بات لے	کجنگ نین کر جگ ہی یہ یان دنگودی اور رات لے کیا خوب سودا نقد ہی اس بات دی اوس بات لے	۷۵
جو پانی پل کھڑی پان جس سیتا را احسان آسان آزار میں آزار دینا نجان اسکو سدا دیا نہ بچھا دیا اور نکا تیرا پرا کر تیرا ہی بڑا پار	دنگو کیے مت جلا تو ہی کین بجایا تن کو کیے مت کلا تو ہی کین بجایا سر کو کیے مت ہلا تو ہی کین بجایا مٹ مان غافل اور کو تو ہی کین بجایا	کجنگ نین کر جگ ہی یہ یان دنگودی اور رات لے کیا خوب سودا نقد ہی اس بات دی اوس بات لے	۷۶
جو ہار دیو اور کو تو تو ہی ہار جانیگا کسو کیے آسرا اسکا سہارا جانیگا یان آج جسکے نام سے کوئی جو ہار جانیگا کل آپ روز شیریں ظلم بکار جانیگا	جو ہار دیو اور کو تو تو ہی ہار جانیگا کسو کیے آسرا اسکا سہارا جانیگا یان آج جسکے نام سے کوئی جو ہار جانیگا کل آپ روز شیریں ظلم بکار جانیگا	کجنگ نین کر جگ ہی یہ یان دنگودی اور رات لے کیا خوب سودا نقد ہی اس بات دی اوس بات لے	۷۷
یان ہر دوزخ ہر شکر شکر دیکھ لے یکو کوئی کافر اسکو کو مکر دیکھ لے گر جھکو پاؤ نہیں تو تو ہی کور دیکھ لے موتی جو دسوتی ملی پھر میں تھر دیکھ لے	غفلت یان جاگہ نہیں انجا اور کرا ولشاد کرکہ ویشاد و غفلت کو غفلت لے حالیں قہر فی فطیر الہی کی گئی خانہ یہ وہ مکان ہیگینے یان کپ رہیگا	کجنگ نین کر جگ ہی یہ یان دنگودی اور رات لے کیا خوب سودا نقد ہی اس بات دی اوس بات لے	۷۸
کجنگ نین کر جگ ہی یہ یان دنگودی اور رات لے کیا خوب سودا نقد ہی اس بات دی اوس بات لے	کجنگ نین کر جگ ہی یہ یان دنگودی اور رات لے کیا خوب سودا نقد ہی اس بات دی اوس بات لے	کجنگ نین کر جگ ہی یہ یان دنگودی اور رات لے کیا خوب سودا نقد ہی اس بات دی اوس بات لے	۷۹

تمام گزشتہ بند نظیر

خاتمہ

الحمد للہ والحمدہ کہ اس زمانہ مجتہد عنوان میں مدرس بنے نظیر کریم صاحب حضرت مصلح الدین سعدی شیرازی
قدس المدبرہ الغریزہ تفسیر مضامین موعظت و نصیحت کا رآمد اطفال خرد سال بل جوانان و ضعیفان
حمیدہ نصال من تصنیف شاعر نگین خیال سخنور بے مثال حقیقت آگاہ معرفت دستگاہ فطیر اکبر آبادی
نکر مطبع آفاق مرجع جناب نشی قو لکشتور صاحب دام اقبالہ میں کار گزاران مطبع کو حسن اہتمام سے
ماہ محرم ۱۴۱۱ھ بمطابق مارچ ۱۹۹۰ء عیسوی میں چھپا

جہانین عیان بین ہی کا وہا	تو غفلت میں رہ کر نہ سوسا	اچھ دل کو لگا دیکھا غفلت ہوئی	ہر بیگا المین بشور و فغان
زانی کا ہرگز نہیں اقبلا	جو کچھ عقل ہو چکے تو نہ ہا	اگرچہ دل آویز ہے یہ مکان	نہیں رہی کاتو بیان دوان
۱۹۱	منہ دل برین منزل جالتان	منہ دل برین کاغخ شرم ہوا	۱۹۲
کہ دروی نہ مینی دے شادمان		کہ می بار دوا آسمان حدیلا	
ہر بیگا غفلت میں یان تولا	وہ یا دیکھا صبر خطہ نہ ہا	جو غفلت تری پسین ہو جا گیا	تو ہو گا کف المین سیر
نہت بھی کہنچی گا اسکے سوا	اگر ہے تجھی عقل و فہم دہا	لکین گے طبیعت میں کلفت کر	جو آرام چاہے تو ہرگز نظیر
۱۹۳	منہ دل برین دیر کہنہ خراب	تمام شد	۱۹۴
کہ خالی نہایت زرخ و غذا		منہ دل برین دیر نا پایدار	ز سوری زمین یک خون بادار
گرہ بند نظیر			
دینا عجیب ازاری کہ نہیں لائی سکا	بنکی کا بلانیک ہی دے دی بکی سکا	کاشا کیست لگا گوش گل ہو گیا	وہ حق میں تیر نہ ہو کر نہ ہو گیا
آرام دے آرام دے رو و آفتاب	میسوہ کلا میوہ پیل ہو ل و پیل سکا	دینا جان سکویا اک گنا کا پولا	سن کھنہ یکتہ بخور گل پر ہو گیا
۱۹۵	کھجک نہیں کر جگ ہی یہ یان دنگو دی اور رات	کھجک نہیں کر جگ ہی یہ یان دنگو دی اور رات	۱۹۶
کیا خوب سودا نقد ہے اس بات دی اوس بات		کیا خوب سودا نقد ہے اس بات دی اوس بات	
بے نفع کیو طورت اور کا نقصان	تیر غنی نقصان ہو گیا اس بات پر تو نہ	شوخی شرارت کر کہیں آت پر ہو گیا	جو جو دکھا اور کو وہا تو ہو گیا
کھانا اور کھا کر پانی پیا کر چکا	بان بگ بگ نہ تو پاؤں کھا ہو گیا	کھانا کھ کر کچھ نہ ہو گیا	جو خودی میں غنا ہو ماتنگل ہو گیا
۱۹۷	کھجک نہیں کر جگ ہی یہ یان دنگو دی اور رات	کھجک نہیں کر جگ ہی یہ یان دنگو دی اور رات	۱۹۸
کیا خوب سودا نقد ہے اس بات دی اوس بات		کیا خوب سودا نقد ہے اس بات دی اوس بات	
کری جو کہ کر نامی یان ہم کو کوئی نہ	حمت ہو حمت طوفان طوفان	جو اور بستی کی او سا بھی تاجی لورا	جو اور توڑی تہی او سا بھی تاجی لورا
احسان میں سان نقصان نقصان	حمت میں حمت میں حمت میں حمت میں	جو اور ماری تہی او سا بھی تاجی لورا	جو اور پتے تہی او سا بھی تاجی لورا
۱۹۹	کھجک نہیں کر جگ ہی یہ یان دنگو دی اور رات	کھجک نہیں کر جگ ہی یہ یان دنگو دی اور رات	۲۰۰
کیا خوب سودا نقد ہے اس بات دی اوس بات		کیا خوب سودا نقد ہے اس بات دی اوس بات	
تو اور کی تعریف کر چکے غنا وانی	کر شکل آسان کی چکے ہو سانی	جو اور کوپل دیو لگا وہی سا پل لگا	کیا سو کیو میں سو جو چکا چکا چکا
تو اور کھنا کر چکے ہو مانی	سولی کھلا رہی پلا پانی	بان آج جیسا دیو لگا وہی سا پل لگا	کل دیو لگا وہی سا پل لگا

۷۷۰	یکی غازی و چاک بیلوان یکی بزدل و سست ترنده جان	یکی کاتب اهل دیانت صمیم یکی دزد باطن که ناس دیر	۷۷۱
زنانی بین بهی بهی نیزگیان او نیند یکدیگر برونه نامل میان	کین کچه بی غاکین کچه عیان چو بولالو بولالو مکره بان	زنانی بین بهی بهی نیزگیان او نیند یکدیگر برونه نامل میان	۷۷۲
ازین پس کن تکلیه بر روزگار که ناگه ز جانت برآرد و مار	مکن تکلیه بر ملک جاه و چشم که پیش از تو بود دست بعد از تو دم	ازین پس کن تکلیه بر روزگار که ناگه ز جانت برآرد و مار	۷۷۳
اگر بی جهان میرنج دار افشان اگر بی تو دلفشور و کامران	پس بهی بهی تری بهی بهی نوا و سپه نازان قوای ایران	اگر بی جهان میرنج دار افشان اگر بی تو دلفشور و کامران	۷۷۴
مکن تکلیه بر لشکر معید که شاید ز نصرت نیانی مدد	مکن تکلیه بر ملک فرماندهان که ناگه چو فرمان رسد جهان دگر	مکن تکلیه بر لشکر معید که شاید ز نصرت نیانی مدد	۷۷۵
اگر جنگ و شورش سیاهی حرام چو کوه قتل می جنگ و شتابی کام	نوا سپه و راسخ و صبح و شام توزنارای صید و هشتام	اگر جنگ و شورش سیاهی حرام چو کوه قتل می جنگ و شتابی کام	۷۷۶
مکن شادمانی بجاه و جلال که بی خوف نقصان نباشد کمال	مکن تکلیه بر ملک تاج و لوا که ناگه در آید سپاه و بلا	مکن شادمانی بجاه و جلال که بی خوف نقصان نباشد کمال	۷۷۷
جوانی تری بیان صید و زین نهین قنات کاس جاشر	کمان میوه اب لیلین گنجر نهی اگل ز مانی بین بهی جلوه گر	جوانی تری بیان صید و زین نهین قنات کاس جاشر	۷۷۸
بها پادشاهان سلطان شان بها پادشاهان کشورستان	بها ماسرویان تمشاد قد بها نازنینان خوشید خند	بها پادشاهان سلطان شان بها پادشاهان کشورستان	۷۷۹
عجب نیست بهی بهی بهی بهی کونی مهر و شاد و کنی حسین	کسانی تری محبوب اور نازنین اسی طرح تنی یی بکوزمین	عجب نیست بهی بهی بهی بهی کونی مهر و شاد و کنی حسین	۷۸۰
بها نوز و سان آراسته بها خبر و بیان نوحاسته	بها نامدار و بکامکار بها سر و قد و بکامکار	بها نوز و سان آراسته بها خبر و بیان نوحاسته	۷۸۱
ده ایاب کیتی تری حرم جمال بست خوشنما او شیرین مقام	که تری گلشن نازکی نونمال کهون کیا هوا او کا انجام مال	ده ایاب کیتی تری حرم جمال بست خوشنما او شیرین مقام	۷۸۲
که کردند پیر این عمر چاک کشیدند سر در گریبان خاک	چنان خرمین و عیشان شد بباد که بر گزینان نشانی نداد	که کردند پیر این عمر چاک کشیدند سر در گریبان خاک	۷۸۳

کین نرم وضعی کی جلتی ہیں آہ	کین سخت کوئی کین مزہ چاہ	کین ہی بہت کین گریست	کین سستی اکوین کج روک
کین طبع ہی اکوین طلم آہ	عجب ہیکے دیکھی ہی یہ بزرگاہ	کین پارسائی کین می کشے	جہان میں عجب ہوم ہی جہ
۱۶۵	یکی نیک خلق کی تند خوئی	یکی در صواب کی در خطا	۱۶۶
یکی بزدل و بارو کی شک جوس		یکی در دواؤ کی درد فنا	
کین ہی نشا طرب ہر زمان	بہار چمن ہمہ بلبلان	کین بادہ عیش ہی موج زن	پریزادہ بھی ہیں نازک بدن
کین کلفت دل ہی بخیر عینا	کمان تک کوئی نہ لگیان	کین رنج و غم ہی لگی ہی لگن	غرض کچھ عجب ہیک ہی عین
۱۶۷	یکی در گلستان راحت مقیم	یکی راز فروزندہ تنوع طرب	۱۶۸
یکی با غم و رنج و محنت ندیم		یکی راز غم روز روشن چشب	
کین شاد کامی کی ہن کا دیار	عیان ہم زریں ہر نقش و نگار	کین ہر تہ و تازی کی نشان	خوشی غم ہی قسمتی خوبان
کین درد غم ہی ہی طوفکار	عجب نر کی ہن چلن آشکار	کین سنج وافر دگر ہی عیان	عجب ہیک ہی آج رنگ جہان
۱۶۹	یکی رابر وں رفتہ زاندا زہ مال	یکی چون گل ازخری خند زن	۱۷۰
یکی در غم نان و خرچ عیال		یکی رادل آزرده خاطر خزن	
کین غرور و اجلال ہی ہشیار	نمایان ہی باغ چین کی بہار	کین پارسائی کا اقبال ہی	عبادت ہی ہر ایک شحال ہی
کین قید غم ہی ہی ان اندار	جہان میں عجب ننگ ہی آشکار	کین طبع عصیان کی ونبال ہی	غرض کچھ عجب ہیانکا احوال
۱۷۱	یکی در جہان جلالت امیر	یکی سبتہ از ہر طاعت گمر	۱۷۲
یکی در مکنہ حوادث اسیر		یکی در گنہ برد و عمری بسر	
کین او ہر ہم مناجات ہی	نلاوت ہی تلوک طاعت ہی	کین علم کاہور ہا ہی کمال	معافی کی ہی بحث و قبل مال
کین بادہ و ننگ ن رات ہی	عجب آئندہ بیان طلسمات ہی	کین ہن جہالت کی لہو خیال	عجب ننگ کی ہی بیان جان مال
۱۷۳	یکی راشد روز مصحف شد	یکی عالم و مقبل و ہوشیار	۱۷۴
یکی حقہ در کج میخانہ مست		یکی جاہل و بر و ہر سار	
کین تو شرعیت کے آخر میں	سائل کی بخشش ہر یک ار میں	کین خوشش مرشد رہنما	کہ ارشاد و لاوین سب کو بجا
کین نگر میں گرفتار میں	عجب ننگ پر بیان کی احوار میں	کین فاجری تدی ہی بیا	غرض بیان عجب ننگ ہی ہیرا
۱۷۵	یکی برد و شمع سمار دار	یکی نیک کردار نیک اعتقاد	۱۷۶
یکی در وہ کفن ز نثار دار		یکی غرق در بحر ضیق و فساد	
کین در وقت میں ہیں شہوار	جہاد و ہنسی ہر تہ بہت آشکار	کین میں ایمان ہی میں نیکنام	حسابوں میں کہتی ہیں ہر نیار و دار
کین چمن ہی جیتی ہر شہنشاہ	عجب حکما بیان کی کار و بار	کین میں گرفتار کفر و ظلام	عجب طور کا بیان کا ہی نظام

۱۵۱	کسی را که گرد زبان دروغ چراغ دلش را نباشد فروغ	تراغ سرساری نماید دروغ بکاذب در غم کشاید دروغ	۱۵۲
۱۵۳	اگر جو شعله بولی کا تو سبزبان کرین گی حذر تجبه اهل جهان	تو مو کا جمل سین ای میان همیشه یقین کراسی میر جان	جسی جو شعله کیتا ہی کچھ شادمان سر اسر پو اوکی ہی دو میان
۱۵۴	ز کذاب گیر دگر مندار که اور انبار و کسی در شمار	دروغ ای برادر مگوز نیار که کاذب بود و خوار بی اعتبار	۱۵۵
۱۵۶	دروغ آدمی را کند مسار دروغ آدمی را کند بی وفار	دروغ آدمی را کند زنگار که سفقتش بود و بشیون آشوار	۱۵۷
۱۵۸	کسین باغ و لبان کسین نیشان کسین بی بهار و کسین نه خزان	کسین کوه و صحرا کسین جبر و کان کسین دیکه کسین پیر توای مهران	کسین کوه و صحرا کسین جبر و کان کسین دیکه کسین پیر توای مهران
۱۵۹	کسین دعو تو کسین تیار یان کسین رنج و غم کی گرفتار یان	کسین بیکسین و کسین دستگاه کسین بوقاری کسین غر و جابه	کسین بیکسین و کسین دستگاه کسین بوقاری کسین غر و جابه
۱۶۰	کسین خنجر و خنجر سی کاسه کسین مخمل عیش و سر کاسه	کسین در و دانه سی و کاسه عجائب تاشی کی یہ کاسه	کسین در و دانه سی و کاسه عجائب تاشی کی یہ کاسه
۱۶۱	کسین چرخ و کسین شام غم کسین بانی کسین ہی ستم	کسین خرمی او کسین ہی الم جهان میں جهان کیوی ہی بهم	کسین خرمی او کسین ہی الم جهان میں جهان کیوی ہی بهم
۱۶۲	کسین شادمان و کسین در غم کسین دل کی قوت کسین ستم	کسین شادمان و کسین در غم کسین دل کی قوت کسین ستم	کسین شادمان و کسین در غم کسین دل کی قوت کسین ستم
۱۶۳	کسین شادمان و کسین در غم کسین دل کی قوت کسین ستم	کسین شادمان و کسین در غم کسین دل کی قوت کسین ستم	کسین شادمان و کسین در غم کسین دل کی قوت کسین ستم
۱۶۴	کسین شادمان و کسین در غم کسین دل کی قوت کسین ستم	کسین شادمان و کسین در غم کسین دل کی قوت کسین ستم	کسین شادمان و کسین در غم کسین دل کی قوت کسین ستم

جو عشاق بین دوست کر جا	او خیل طعت سچی پر اگر کامیاب	جو بی عاشقون کو غم جان گزرا	تجی او سکی لازم ہی کرنی دوا
دل او کا جو کر تابی مست خواب	تو لاسا قیامیابی جام شراب	جو چاہی ہمارا مٹی ہو وی جدا	تو ملی ہی سی ای ساقی دلریا
۱۳۹	شرابی چو لعل روان بخش یار شرابی مصفا چو روی نگار	بیاران شرابی چو آب حیات	۱۴۰
وہ سرخی نہیں لگھو نہیں ہری	عجب مثل عشق روشن ہوئی	کیا حینے دل دوستی پر فدا	قدم راہ الفت میں انہار کیا
کبھی سر خوشی اور کبھی بی بسی	کمون کیا میں اسکی ہوا اکٹری	راہ ملتجی جلوہ یار کا	صفت او سکی یار و کسول کیا
۱۴۱	خوشامی پستی ز صاحب دلاں خوشادوق مستی ز اہل دلاں	خوشاد دل کہ دارد تمنای دوست	۱۴۲
جو شتاق نظارہ یار ہے	او سیکو محبت منرا وار ہے	جو کستی بین بیان راستی کیال	وہی فی الحقیقتہ میں خندم حال
اوس کی کبھی ہی بیان کار ہے	نظیر او سکی لب پر ہر بار ہے	دل او کا چلتا ہی اختر مثال	او نہیں نیک باتو نہ کر کی خیال
۱۴۳	خوشاد دل کہ شیدت بر کو دوست خوشاد دل کہ شہ نر لاش کی دوست	دوست سستی	۱۴۴
جو کستی بین بیان سستی کا اثر	بزرگی میں ہوتی ہیں وہ نامور	جو بین راستی میں بیان کامیاب	نہیں اون کی لگو ذرا بچ و کام
اسی میں غونی پر کر کے نظر	کشتی سعید نے ای پر ہنر	دہن کی ہی ہوا وکی شکل گلاب	جو چوچی تو سن ای فرست تاب
۱۴۵	نیچید سر از رستی ہو شمند کہ از رستی نام گز و بلند	بہ از رستی در جهان کار نیست	۱۴۶
جو کستی بین بیان سستی کا شمار	او خیل کا ہی عالم میں غرور و قار	جنین راستی کی خوشی کی طبیعت	وہ میں گلشن صدق کی غنیمت
وہ ہوتی ہیں مقبول پروردگار	سجھ کر ہی بتا ای کامگار	جو نار راستی کی ہو غریب	سجھ او سکا انجام غرض
۱۴۷	دم از رستی گزرنی صبح دار ز تار کی جہل گیر کے گندار	کسی را کہ نار راستی گشت کار	۱۴۸
جو کستی بین بیان سستی پر نگاہ	او نہیں کہ بہت لوگ کتی ہر جا	ربیکا تو نار راستی میں اسپر	توسب کی گاہ نہیں ہو گشتہ
بزرگی ہی ہونا ہی او کا بنا	جو ہی تو حقیل اور دلش پناہ	بیان اور وہاں ہو گی فکشتہ	اسکی یقین دلین کہ ای نظیر
۱۴۹	مزن دم بجز رستی ز نیار کہ دار و فضیلت میں بربار	در مذمت دروغ	۱۵۰
جسی ہو بھکتی میں اہل جان	وہ مینی کی ہی تیرگی کان ن	کر گیا جو تو جو شہ کو اختیار	طبیعت ربی کی الم سے نگر
خود کی ضیا کو ہی کرتا نہان	نہیں یاد کیا قول دشواران	کر گیا کہ کوئی ترا اختیار	یقین جان لی اسکو ای ہوا

۱۲۵	نفس خیزه شکر خدا بر میار که واجب بود شکر پروردگار	اگر شکر حق تا بر روز شمار گزارای نباشد کی از هزار	۱۲۶
۱۲۷	ندوی شکر سی تویی لبی قرار نظیر اسخن کو تو کر اعتبار	زبان کو به شکر مین بار بار اواگر چه تجسی هنوز نبار	۱۲۸
۱۲۹	ولی گفتن شکر اولی ترست که اسلام را شکر از دیور است	دلاگر صبوری کنی اختیار پست آوری دولت پادار	۱۳۰
۱۳۱	صبوری مکن به سقد مرتبا ننین لکی جاتی بی او سکی شنا	که بی صابر کن کولون پر لکنا غرض یخن سن تو ای پارسا	۱۳۲
۱۳۳	صبوری بود کار چمنی بران نه چمن دزین کو دین پروران	صبوری ترا کار مکاری دهم زیر خج و بلار سنگاری دهم	۱۳۴
۱۳۵	صبوری جو کرتی مین یان شام لی بی او نین رتبه و احترام	تو ادکی صبوری جاک بر کام یقین کری بی تا ای نیکنام	۱۳۶
۱۳۷	صبوری کشاید دور کام جان که خیز صابری نیست قشاح آن	صبوری کنی گرتزادین بود که قبیل کاری شیا طین بود	۱۳۸
۱۳۹	جو کیمه ترا مقصد و دما برانی مین او کی میان غم کما	ننین گروه جلدی ستونار و یقین کو تو جان کد ربا	۱۴۰
۱۴۱	صبوری کلید دراز دست کنانید کشور آرزو دست	صبوری برآرد مراد دولت که از مالمان حل شود شکلت	۱۴۲
۱۴۳	اگر بی تو دام بلامن اسپر نه لاریج دل میر قلیل و شیر	دگر سی تری طبع کلفت نبر کهای نبر کون یون کظیر	۱۴۴
۱۴۵	صبوری بر حال دل بود که در ضمن آن چند معنی بود	به عشق بی ده نشاء الیتام او نین کو بی دزات معین نام	۱۴۶
۱۴۷	ده بی سببی چمن دلو گناه ده بی جان شاق بی اشتباه	کینو کمره سوک او سکی چاه بها سکی کیا کیا کون واه	۱۴۸
۱۴۹	بی لعل در ساغر زرنکار بود روح پرور و چه لعل کار	خوشالذبت شوقی ارباب عشق خوشالذبت معنی اصحاب عشق	۱۵۰

برگه تبیلاعت که بیان اختیار	شب روز کتی بین عتکار	هول بین جوت سس خوش منیر	او بین خلق کتی بی بر افیر
دبی بین منیرند اور بختیار	اسی بر نظر کر لی اسی بوشیار	جو چاهی که دل ہو تجلی پذیر	تو لازم بی تجلی بوی پیرای نظیر
نزلعت نیچید خردمند سر	در صفت عبادت	پرستنده آفریننده باش	در ایو اطلعت نشینده باش
جستین حق برستی بیان بیشتر	بری ده تو انگر بین اور بختوار	جو کتی بین بیان دور افتا	دل او کاهی پاکیزگی سی بهرا
صفت اولی هوی بی شام و صحر	ولا تو بی اسکو یقین جان کر	لی بی سعادت او بین برلا	بلا اپنا چاهی توانی با صفا
اگر حق پرستی کنی اختیار	شود دولت بهدم و بختیار	از تقوی چراغ روان بر فروز	که چون نیکنشان شوی نیکروز
جو پیش پستی بین خالق کی لوی ناز	لی بی او بین غرت و متیاز	انین نفس سی کام کوئی بتر	تو دامن کو اوس سینه آلوده
جو چاهی که به جای تو سر فراز	تو دامن جهان بین بعجز نیاز	تجی اوس سی لازم کی کرا خند	اسکو یقین جان ای بهر دور
نماز از سر صدق بر پای دار	که حاصل کنی دولت پایدار	اگر دور باشی ز فسق و فجور	نباشی ز نظر از فردوس دور
جو سببی غریت کی با تین بجا	گری پیروی او کی ل سی سدا	برائی بی عصیان بین بکل میا	انین که بهلای کا او بینان
نظیر او سکو محض غریت کی بجا	خمن بی ابل خردنی کما	جو خوشنودی خالق دو جهان	تجی چاهی بی بیان اور ومان
کسی را که از شرع باشد شعار	نترسد ز آشوب روز شمار	در خدمت عصیان	دلا غم عصیان کن ز شمار
جو هوی بین نیامین عصیان شعار	و بی نیچی بین نیت کی بار	کری گانه تو بیان مدد و شوب	تو به گنا تراسب بین عاصی لقب
اگر بی تو کچه مایل بوشیار	تو اسکو یقین جان ای سار	ترا نور دانش جی گای سب	سجده کنی بیل بین عیاداد
عصیان کند چونند هزار	که از آب باشد شکر اگر از	در تعریف شکر	کند بخت از گنه جناب
تجی شکر کنی بی افتخار	تجی شکر کنی بی اعتبار	جو کتی بین بیان شکر شام و صحر	فزون نعمت کنی بی اوسم و نور
که شکر آب بی تو شکر میوه دار	مایل کرا و غورای بوشیار	اگر دولت بخت کا کچه اثر	تجی دیکنهای توانی بهر دور
ز شکر جهان آفرین سر شتاب	که در بلخ وین شکر کویت آب	زیادت کند شکر جاه و جلال	زیادت کند شکر مال و منال
جو بین رسته شکر کی قدر دان	انین شکر سی چوپ کتی ز بان	جو کتی نشین شکر خوشی بین بیان	ده بین بی زبانی ترسی کبان
کیا کتی بین و مبدوم شکران	تجی بی ی لازم بی ایمان	اگرچا تو کس کا شکر ایمان	جو شا کتی تو اسکو تحقیق جان

۹۹	مبادا دل آن فرومایه شاد که از بهر دنیا فیه دین بباد	در صفت وفا	دلادرو فایا باش ثابت قدم که بی سکر راج نباشد در دم	۱۰۰
۱۰۱	بودی وفا کی مرشد زمان میاموز کرد از رشت زمان		مکن بیوفائی چو در سپهر مقاب از رخ شهبان و مهر	۱۰۲
۱۰۳	جود را بهیچا تو یار و کس یار و اگر اونی بود گدایا کس نمان	تو بهر خوش و بهیچا دل دوستان تو بهر قول و استیاد کاهنی عیان	نشین چکی دل میں فنا کا نشان سبک بینی نه نزدیک پیروان	۱۰۴
۱۰۵	جودانی ز احباب کردن خطرات بریدن زیاران خلاف وفا		مگردان ز کوی وفار و جلال که در رو کجایان نباشی جلال	۱۰۶
۱۰۷	تری دوست چینی بهین او گویار سنگر نین بهیچا لفت شعار	تو از زده او نکونکر زینهار جکی بهیچا تو ای دوستدار	اگر و ام لفت میں قوی اسپر تو کر دل میں جن وفا جایگیر	۱۰۸
۱۰۹	منه پای بیرون ز کوی وفا که از دوستان می نیرزد جفا	در صفت طاعت	ز راه وفار نه پیچ عیان شوی دوست اندر دل شهبان	۱۱۰
۱۱۱	چو هر چه طاعت بهیچا هم کما فی دین عالم میں کشتون گهر	او خین کوی غرضت بشیر بیت بهیچا جو کج گمانگته در	جو مشغول طاعت میں دل و نهار بزرگی میں نام او کجای یادگار	۱۱۲
۱۱۳	کسی را که اقبال باشد غلام بود میل خاطر طاعت بدام		اگر نیدی از بهر طاعت میان کفاید در دولت جاودان	۱۱۴
۱۱۵	جو رکتی بهیچا طاعت کاهری نور جو چای که بهیچا رکتی نور	خجل مهر تو نای او کی حضور تو اسکو سمجھ که تو ای چرخشور	جو رکتی بهیچا طاعت آرام جان لیکھا او خین کو خائیر کان	۱۱۶
۱۱۷	ز طاعت بود در شتائی جان که روشن ز خورشید باشد جهان		بآب عبادت وضو تازه دار که هزار آتش شوی رشتکار	۱۱۸
۱۱۹	جنین بهیچا طاعت کاهری نور بلا او کونکوتی بهیچا طاعت نور	میل او کجای تو بهیچا عالم مدام خوبی عیان که تو بهیچا عالم مدام	جو طاعت و لگو کات میں پیا او خین میں تو رشتگی شتائی	۱۲۰
۱۲۱	نفاذ سرازیندی تا فتن که دولت طاعت تو فتن		سعادت ز طاعت میسر شود دل از نور طاعت منور شود	۱۲۲

تقاضای پرتابی جانشنا	دهی کام کرتابی بیان عقل کا	کری دل جو مہر قناعت میر	وہ ہی مورد نور لطیف قدیر
اوس ہی ہی عشرت کا عشرت	جنابی فلک سی توای با صفا	اوس لوگ کتی ہین روشن میر	تجہ ہی ہی لازم بیان انظر
۵۸	اگر نگہ ستی ز سخی منال	در مذمت حرص	ز قناعت برافروز جان
	کہ پیش خرد منہ چیت مال	اگر داری از شکست ن	۵۸
تجہ ہی ہی حرص کا جوت	اسی ہین شش تیرا بجا	جولاج سی ہی جوتی کیا	نرا ہم کر گیا کر اسکے سوا
میان یہ تقاضا منیر عقل کا	سوا اس سخن کی کوئی تجہ کیا	نہیں اس ہی مطلق تجہ فائدہ	یہ ہمراہ تیرے سنیں جا گیا
۵۹	ایا مبتلا گشتہ در دام حرص	گر تیرم کا سوال فارون ترست	۵۹
	شہ دست ولا عقل از جام حرص	سہم دولت ربیع مسکون ترست	
یہ سبب ہی جوتری روبرو	سمجھو نہ اپنا اسی تو کہبو	جو لینا ہی کچھ زندگی کا فرا	تو خوش ہو اوسمین جو چل گیا
مکمل اسکی تحصیل میں جستجو	نہیں حال فارونی آگاہ تو	میان حرص کی راہ ہر گز نجا	سمجھ اس سخن کو تو دل میں ذرا
۶۰	نخواری شد آخر گرفتار خاک	ہر آنکس کہ در بند حرص اوفتاد	۶۰
	جو بیچارگان بادل در خاک	وہ خرمین زندگانی بب	
نہ کہ حرص کا دوش پرانی بار	نہیں زری ہی کچھ اعتبار	نہیں حرص کچھ بلی رسم و راہ	تو اپنی تئیں اسینت کرتا ہ
یہ کرتا نہین ایک جا پر قرار	تو اس آتش غم میں جل نہار	دکھا دیگی ذلت تجہ جت جاہ	تو تیباب ہر میان خوا خواہ
۶۱	چرا سیکنداری ز سوداگر زر	چرا سیکنی محنت از بہر مال	۶۱
	چرا سیکشی با محنت جو خر	کہ خواہ شد ن ناگمان پایال	
اگر چہ روان زرخین کار و بار	پراتنی ہی محنت حرص کا اختیار	نہو حرص کا اسقہ را آشنا	تجہ حرص کرنی میں جی ہی کیا
درا صبر اور نہو بنفیر	کمان تک کوئی ہی آسیری یار	نہیں سہین جان صدمت سوا	کہوں کیا تجہ تو ہی ز پر فدا
۶۲	چنان عاشق روی ز گشتہ	چنان دادہ دل نقش درم	۶۲
	کہ شوریدہ احوال و سر گشتہ	کہ سہتی ز فو قش ندیم ندیم	
تجہ حرص کی ہی کچھ ہی ذر	نہیں نفع سہین تجہ جز ضرر	اگر زندگی کا تو ہی قدر دان	تو زری ہوس میں نکر ایگان
ہی دہیان ہی شکو شام و صبح	در ندون ہی ہی نفس تیرا بتر	بیلے اور بڑی میں تفاوت بیان	اگر جاننا ہی توای مہربان
۶۳	چنان گشتہ صید بہر شکار	چنان عمر ضائع بہ تحصیل مال	۶۳
	کہ یاد ت نیاید ز روز شمار	کہ ہم نرغ گو سر نہا شدہ سفال	
جسمی لٹن ہی بیان کو بندیر	اوسیکو ہی اٹا دانی کثیر	محبت میں ہین ہ جواہل وفا	تو او کھا ہی اٹت میں شہر برا
منو فکر دنیا میں ہرگز اسیر	کہا ہی بزرگوں کیون اسی	بست معتد میں فا آشنا	اگر شکو ہی چاہیہ مرتبا

۵۴۵	خوابی زبید او بیند جهان چو تیان خرم زباخزان	رمایت درین از رعیت مدار مراد دل داد و خایان برآر	۵۴۵
۵۴۶	جو کرتای میان ظلم کو خستیار او بهوتای دنیا و عقبی بر رخسار	سرم کز نعل ایکم بسی تو راه استاناد لو کجا بڑا ہی گناه	۵۴۶
۵۴۷	ستم بر ضعیفان کسین کین که ظالم بدو رخ روه دی سخن	ستم کش گر آبی بزر دزدل زند سوز او شعله در آب و گل	۵۴۷
۵۴۸	سکاهوی تخی ظلم کا جو شمار اوستا آه کاست دوشی شمار	ستم کی دوش سنی پناہیں ملی ماعت میں بھی شرمندگی	۵۴۸
۵۴۹	آزار و ظلم مائل سببش زود و دل خلق غافل سببش	کمن بضعیفان بچاره زور بیندیش آفرین تکی گو	۵۴۹
۵۵۰	جو کرتا میں ظلم سی چناب سجھتا میں ہی وہ خانہ خراب	ستم کی جو کرتا میں یار و بنا ظہیر اس میں کو کئی تاکجا	۵۵۰
۵۵۱	کمن مروم انار کی آئندہ کناگر رسد بر تو تو خدا سے	کسی کا قرض ظلم زد و جهان بلاور و ذلیل عالم خان	۵۵۱
۵۵۲	فتنا کا بڑا جبر احسان ہے بڑی آبرو کی اور شان ہے	فتاعت کی لبت میں پس پان نہیں خطرہ آنا کوئی در میان	۵۵۲
۵۵۳	ولاگر فتاعت چست آدھے در اقلیم راحت کئی سردھے	غنی گر نہ باشی کمن غم طراب کہ سلطان نخواہد خراج از تراب	۵۵۳
۵۵۴	فتاعت ہی ہوتا ہی جو ہر دور بے بدیش چناب ہی وہ آنی گور	میری کی برتی پکی جب گاہ اگر چہ ہی سختی سے ہونا تباہ	۵۵۴
۵۵۵	فتاعت تو نگر کنند مرد ما خبر و حریص جان گرد ما	نمارد خرد منہ از غصہ مار کہ باشد نمی باز خضر افتخار	۵۵۵
۵۵۶	فتاعت دولت ہی بیان ستار بر اقلیت دیتی ہی حق پر نظر	فتاعت ہی سرمایہ افتخار تجی طرح کئی پروردگار	۵۵۶
۵۵۷	غنی مانده کو سیم از ایشانست دولتیں فقیر اندر آسانترست	فتاعت ہر حال اولی ترست فتاعت کند بر گنیک آخرت	۵۵۷

جنون کے حالات کا شیوہ کیا کسی فی نہیں اور کور تہدیا	سیراک اوفی رہتا ہی لین چنا سببوں کی ہی کوئی حق میں کما	جہالت کا جس شخص میں ہے خیر و لیل اسکو کستی میں بڑا ہو	درہنای خفت میں ہر دم ہر جہاں تو چ بات ہی اختیار
۱۷۱	سیر جاہلان سپردار ہے کہ جاہل بخوار کی گرفتار ہے	وصفت عدل	چو جاہل کسی درجاں کو رستہ کرنا دان حرار جاہل کا رستہ
سواہی جو عالم میں تو بادشاہ سب عدل ہی سے نایاب کا	وہاں ہی تھی ملک کی راج و لوا مجھ یہی تھی آئی شہرہ سے لقا	کر گیا جو تو عدل کا کاروبار عدالت ہی ہی تیرے شہر بار	پیش کیا ترا جامہ اور اقامت مار تو رکھ یاد ہی خسرو کا مکار
۱۷۲	چو ایند ترا میں ہے کام وادو چو ایند ترا میں ہے کام وادو	چو عدل ہے پیرایہ خسرو ہی چو عدل را دل ندای قوی	۱۷۳
جو کرتی ہیں بیان عدل کا نظام سفت او کی ہوتی ہی شرف نام	وہ رہتی ہیں عالم میں تہ نیک نام جہاں سکوائی شام و ماہ مقام	رہی گی تری عدل پر جو نگاہ اگر ہی تھی ال خشت کی جاہ	تو دولت ہی کی تری پر گاہ تو اسکو یقین جان ہی بادشاہ
۱۷۴	جو نوشیروان عدل کو اختیار کنون نام نہایت زور واد کار	ترا ملکیت پادار سے کند اگر عدالت دستیار سے کند	۱۷۵
جو عادل ہو گیا تو شام و سحر رہی گی تری ملکیت خوب تر	کہیں گی تھی خسرو وادگر یہ خوبی جو چاہی تو ہی بہرہ ور	کر گیا جو تو عدالت کو شوب تری نیکنامی کا ہی یہ سبب	تو ہو گا ترا سب میں دل لقب ہو اسکا ہی شام و عالی نسب
۱۷۶	جان را با نضافت آباد دار دل اہل انصاف را شاہ دار	تسارین یہ آخر چہ حاصل بود کہ نہایت شہنشاہ مادل بود	۱۷۷
بڑی ہی بیان ال غزو و قار عدالت ہی ہوتی ہیں سب کا مکار	وہاں بھی ملی رتبہ و اعتبار اسی کوئی ال سنی شہر بار	ہوئی جبکہ بیان صلت کو پذیر بہت خوش ہیں اسکو خیر و	بڑا صاحب خجستہ ہی وہ امیر جو کی خور دل میں تھی ہی اختیار
۱۷۸	جان را باند عدل کا رستہ کہ بالائے عدالت کا رستہ	ورغ مطلب	۱۷۹
تساوت ہی ہوتی ہیں جو بہرہ ور سعادت کا ہی کس ہر میں اثر	تقدیمی وہ کرتی نہیں اور پر سیان اس سخن کو بدل غور کر	سیراک ل کوئی خور اس سے بڑا ستم کا ہی شہنشاہ بڑا	اسی پر نہ کہ ظلم کو تو روا جو چاہی زمانہ میں اپنا ہلا
۱۸۰	اگر خواہی از نیک بختی نشان در ظلم بندی بر اہل جان	۱۸۱	۱۸۲
ظلم حکم کی گرتو دیکھی ہزار نمبیدادی کہ کسی دل پہ بار	تو کہ ظلم کا دو خطاطی خار سجدہ کی ہی بات کا مکار	تری گروہی ملطت کا نشان اسی میں ہی بس حشر آباد	تو کہ ظلم کو شہر سے ہی نشان ایسی تجکو لازم ہی ای مہربان

کونسا مدد

۱۵۱	پوشش از پی علم باید گذشت کہ پی علم نتوان خدراشت	طلب کردن علم شد بر تو فرض و اگر صحبت از پیش قطع ارض	۱۵۱
۱۵۲	محببت علم کاستی اثر بہی و مبہم اور ہی بی خطر	اسی فن کو کتنی ہی کیسیاں اسی سی دلائل ہی سی مثال	۱۵۲
۱۵۳	خردمند باشد طلبکار علم اگر گرم ست پیوستہ باز علم	نبرد و دین علم گیر استوار کہ علمت رساند بہ اراقرار	۱۵۳
۱۵۴	اسی ہی صدارت کی تحریر ہے اسی ہی معانی کی تفسیر ہے	نقیری جو کرتا ہی تو علم پڑہ وزیری جو کرتا ہی تو علم پڑہ	۱۵۴
۱۵۵	کسی را کہ شد دراز دل بختیار طلب کردن علم کرد اختیار	ترا علم در دین و دنیا تمام کہ کار تو از علم گیر و تمام	۱۵۵
۱۵۶	یہی علم بس سبکی تو قیر ہے جو پی علم ہی او سبکی حقیر ہے	نہیں علم ہی یا حق نہوں پڑہا نہیں ہیچہ تو پاس او کی ذرا	۱۵۶
۱۵۷	سیا موز جز علم گر ماقبل کہ پی علم بودن بود غافل	درا متناع از صحبت جابلان کہ صحبت جابلان اختیار	۱۵۷
۱۵۸	جو ہی جابل او سبکی نہ متصل سادہ ہو او سبکی نہ متصل	نہ او کی سخن ہی جو نہ کھل جو چاہی ہی بزرگی تو ہی متادل	۱۵۸
۱۵۹	ز جابل گر زندہ چون شیر باش نیا منجھہ چون شکر شیر باش	ز جابل نہ نہ کردن ادلی بود کہ نہ تنگ دنیا و عقی بود	۱۵۹
۱۶۰	جو کرتا ہی جابل وہ بہترین بہر نیک او کونہ ہی شرفین	نہ جابل ہی کی محبت پسند نہی او کی الفت ہی نہ کو گزند	۱۶۰
۱۶۱	ز جابل نہ یاد جز احوال بد درد و نشو و نس جز احوال بد	ترا اثر دبا کہ بود بار غار از ان بکہ جابل بود عگار	۱۶۱
۱۶۲	جالت میں رہتا ہی جو مبتلا سہی اور اک حکما نہایت رسا	نہیں او کو عقی ہی حاصل فرما او نہیں ہی قصد ہی کسی کیا	۱۶۲
۱۶۳	سرا انجام جابل جہنم بود کہ جابل نہ کو عاقبت کم بود	اگر خیم جان تو مائل بود بہ از دہسہ مار کہ جابل بود	۱۶۳

دل اپنی میں تم تو ضعیف کو بود	علی کا ترکیبیت تو سب پر بود	لی تجبی جو ادب سے چمکد قول	کرماس فخر دل کو اور تو بی کس
تو ضعیف بغیر ایک دم کو بود	یہی یاد رکھ دل میں ای نیکو	تو ضعیف کو رکھ آب سنی شعل	ملندی اسی میں ہی ملی شعل
کسی را که عادت تو ضعیف بود	ز یاد و جلالش قشع بود	تو ضعیف مار از خلایق درخ	۵۳۳
لی خلیفہ حق میں اختیار	وہی جلیقہ میں سب کا صد نیاز	تو ضعیف جو کرتی ہیں اس باہر	وہ میں نیک پیش پیش بود
شری ہی ڈالیکو جلیقہ میں نیاز	اسی بات میں سب کی پستی نیاز	وہ سب میں سب کی بہت دلپذیر	جو دکھا تو سنی یہ بات اسی
تو ضعیف کند ہو سکتی دگرین	نہد شمع پر بیوہ سر بر زمین	تو ضعیف ز گردن فرزان نکست	۵۳۴
بنین با س کتاب و یاکیم دگر	اور او میں تو ضعیف کا کچھ ہی اثر	تکبر جو کرتا ہی بیان ہر گہری	وہ کینچی ہی آخر کو خشنو گی
اوس لوگ کستی میں نیکو سیر	دل تو سب سے ہی اسی پر گہر	تکبر ہی ہی رابطہ پیدا نہ	اگر ہی تو ماقبل تو بولی ہی
کسی را که گردن کشتی در سرت	تو ضعیف از دباختن تو شست	تکبر میں دنیا را ہی سپر	۵۳۵
تکبر جو کرتا ہی بیان اختیار	وہ رہتا ہی کو کوئی نظر نہیں غار	تکبر ہی تو تا ہی جو آشتنا	وہ بیگانہ عقل سے دانا
خضر اوس کی کستی میں ملے قار	یہی یاد رکھ دل میں ای شویار	تکبر ہی کر خوف ای ہارسا	تکبر کی زشتی کون تا کجا
کسی را که خصلت تکبر بود	شش پر غرور از قشور بود	تکبر غرور میں را غرور کرد	۵۳۶
بہت کینچتا ہی جو اپنی تلین	وہ کرتا ہی آخر میں زمین	جنین عقل اور شہر کا ہی خیال	وہ کستی میں بیان ماجری خیال
جوادان میں تو سب سے ہی	ولیکن یقین جان ای ہمنشین	نہیں چلتی ہرگز تکبر سے حال	بیان اس سخن کی ہی ہی خیال
تکبر بود عادت جاہلان	تکبر ناپید نہ صاحب دلاں	تکبر بود مایہ مذہرے	۵۳۷
تکبر کی زشتی ہی سب پر بیان	ساتویں کچھ کچھ کچھ کچھ بیان	جس دولت علم کستی میں بیان	وہی دولت بی خطر ہی بیان
سچو چہیت کر تو اپنا زبان	فقطیر انجیب ہی یہ زبان	کر جل پڑے دلی ای ہر زبان	کئی علم ہی دولت جادوان
چو دانی تکبر چاہے کئی	خطا سیکنی خطا سے کئی	نہی آدم از علم باید کمال	۵۳۸
فخائل کی تجکو اگر ہی ہوس	پڑا کر تو اور علم سے کر سہ	تجبی علم تحصیل نہائی بیان	تلاش اسکی ہی فرض تجہ بیان
وگر معرفت چاہی اسی کتہ رس	تو سر حال میں ہر گز ہی نفس	اس کی تو خوش پیش میں ہر زبان	یقین جان لی اسکو اہر بیان

۵۲۱	اگر چسب گردد بکام نجیب و راقبال باشد بکام نجیب	اگر در کفش گنج قارون بود و در کفش ریح مسکون بود	۵۲۲
۵۲۳	اگر چه عبادت ہی اور کمالین بیرنی ہر کرتابی ل سی کھن	رضیت مین کھنچے ہی رنج و دلی شاہد اور کمالی ہی کھن	۵۲۴
۵۲۵	تواضع کنے اختصار شود خلق دنیا ترا دوستدار	تواضع کی کر اوسنی تہن چو جو کرتا ہی رسم تواضع عیان	۵۲۶
۵۲۷	اگر ہی جنین کھی دست گاہ تواضع سی شہرتی تو قیر و جاہ	تواضع بہ لازم ہی ہنرم گاہ یقین کر تو بقی سعادی گاہ	۵۲۸
۵۲۹	تواضع کی زیادت کند جاہ را کہ از محسوس بر تو بود ماہ را	تواضع عزیزیت کند در جاہان گرامی شوی پیش ہما چہ جاہان	۵۳۰

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

در مناجات باری تعالی

سدا دل سیای بومن پاکباز	و ضرر کی پیره پنج وقتی نماند	آتی تو ستار و غفاری	مرا بیان گناهانم و گناهانم
یوقت مناجات با صد نیاز	یه که اپنی تاجه نکر که دراز	نه حامی کوئی نه مدد گاری	ایس کسی تویی ہی یاری
که یایه بخشای بر سال ما	که هستم سیه کند هوا	نداریم عیب از تو فریاد رس	تویی عاصیان از خطا بخش و بس
هونی جرم بجه صغیر و کبیر	پڑا ہی تو دام گنه مین اسیر	ترا دوست ہی وه جو خیر الوار	محمد نبی مالک دوسرا
ذرا خواجغت ہی کجای طیر	دعا مانگ جلد اور کده ای خیر	کمان صف مجوسی او سکا ادا	ولیکن ہی میری ہی العجا
نگهدار مار از راه خطا	در میان پیغمبر صلی الله علیه و سلم	زبان تابود در دوان جاگیر	شنای محمد بود دلپذیر
و ده شاه و دو عالم امیر	بنی واسطه جسک روح و تسلیم	اگر چه ده پیدا هوا خاک پر	گیا خاک سی پھر ده افلاک پر
سدا جسک چو مین لاله قدم	کردن او سکا تبه مین کنوکر قدم	میرا ہی خدا اوس تن پاک پر	تصدق ہونین او سکی قراک پر
حبیب خدا اشرف انبیا	که عرضش مجیدش بود و شکلا	سوار جہانگیر کیران براق	کہ گزشت از قصر نیلی رواق
سفیدی فی ذالایا ہی کو جو	گئی در لاکپن کی تحمیلین ہی	کیا تونی نامه عمل کا سیاہ	او ٹھایا نہ دنیا سی کچھ رادہ
قداب تو ایست ہشیار ہو	یہ کیا تھری ہی انشت خو	تجھ اپنی غفلت پر کچھ ہی گھا	غرض ارمین کیا کہو تنج ہی آہ
چل سال عمر غزیت گزشت	مزارج تو از حال فضل گشت	ہمہ باہو او ہوس ساسختہ	دمی با مصلاح نہ پرداختہ

بسم الله الرحمن الرحيم

This image shows a highly decorative initial letter 'N' in a stylized, calligraphic script, likely Persian or Arabic. The letter is rendered in a dark, textured material, possibly wood or metal, and is set against a background of intricate floral and foliate patterns. The design is symmetrical and features a central diamond-shaped motif within the letter's structure.

در مطبع می گرامی شریفی نوشی خوشترتیب صحیح طبع گردید

117

15.8.17

49 D 204

49 D 204

Indian Institute, Oxford.

The Lucknow Sparks Library.

Presented

by

Munshi Atoul Kishore.

